

IZHAJA VSAKI DAN

Število obsejanih in praznikih ob 5, ob posejanih ob 2. Zjutraj...

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinci je moč!

PAKOVANINA ZNAŠA... vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K...

BRZOJAVNE VESTI.

Gospodsk zbornica.

DUNAJ, 17. — Gospodsk zbornica je razpravljala v današnji seji o predlogih glede oskrbi za mornarje.

Predlog glede proglašanja permanenca odseka poslanske zbornice za socialno zavarovanje je bil izročen gornjemu odseku z naročilom, da poroča o predlogu v prihodnji seji.

Prihodnja seja bo jutri, ob 3. pop. Portugalski kralj v Londonu.

WINDSOR, 17. — Napivši kralju Manuelu je kralj Edvard najprej izrekel svoje veselje radi obiska gosta in izjavil: Ključem vam v tej deželi dobrodošli kakor vladarju države, ki šteje k našim najstarejšim zaveznikom in katerim smo stali skupaj v vojni in v miru.

Cesarica Evgenija. LONDON, 17. — Stanje bitisa francoske cesarice Evgenije se je zopet poslabšalo, tako da se je bati najhujšega. Cesarica je stara 82 let.

Zveza med Rumunijo in Avstrijo.

BELIGRAD, 17. — „Dnevni list“ doznaja, da je sklenjena med Avstrijo in Rumunijo tajna zveza, ki je naperjena proti Srbiji.

Zrakoplovstvo.

BUDIMPEŠTA, 17. — Na Rakocijevem vezbalistu je danes predpoludne aviatik Kutarsy skupno s svojim francoskim monterjem poskušal polet z Fermanovim aeroplanom. Komaj se je aeroplan dvignil dva metra od tal, je nakrat padel dolj pododa za benzin in se razletele. Aparat je bil deloma razdejan. Monter se je malo opeknel.

Borba za avtonomijo Finske.

HELSINGFORS, 17. — Deželni zbor je prišel po 8. in pol urnem posvetovanju na glasovanje o vojsškem vprašanju.

Ob 6:30 je bil v desetem glasovanju sprejet predlog ustavnega odseka, da se ima vladi odgovoriti, da deželni zbor ne more odobravati predloga rutke vlade.

Zato se nasprota carja, naj odredi rešitev vojaškega vprašanja v smislu temeljnih zakonov.

Nevihte v Galiciji.

PRAGA, 17. — Kakor poročajo večerni listi, so v minoli noči po vsej vzhodni Galiciji razsajali silni viharji. Raztrgano je bilo mnogo brzojavnih in telefonskih žic. Vihar je povzročil v gozdih velika opustošenja.

Sneg v Berlinu.

BEROLIN, 17. — Od večeraj nsprestano sneži, radi česar je bil v jutranjih urah promet na mnogih krajih oviran.

BEROLIN, 17. (Urado.) — Valed obilno padlega snega so nastala v brzjojavnem prometu motenja.

Vse tuzemske nadzemne zveze proti zapadu in jugozapadu so prekrajane, nadalje so izostale zveze z Holandsko, Angleško, Dansko, Švedsko, Norveško. Avstro-Ogrsko, Romunsko, Turčijo in Švico. Promet v inozemstvo opravljajo, kolikor možno, podzemske proge. Brzjojavna zakašnjenja so neizogibna. Zveza se čim prej vzpostavi.

OGRSKA.

BUDIMPEŠTA, 17. — Naučni minister grof Apponyi je prišel popoldne k trgovin-

skemu ministru, in se z njim dje časa posve- toval.

BUDIMPEŠTA, 17. — Jutri se poda ministerki predsednik dr. Wekerle zopet na Dunaj. Govori se, da bo dr. Wekerle predlagal cesarju, naj skliče, kakor nedavno temu, zopet kronski svet, da se poskusi definitivno rešiti krizo. Ob enem povabi cesarja, naj stori zadnje korake glede rešitve krize v Budimpešti. Kronski svet se bo vrnil brzkone v ponedeljek.

TURČIJA.

Uboj v grškem samostanu. SOLUN, 17. — V tuksjsem grškem dekliskem zavodu je došlo do krvavih prizorov. Neki turški kavaz (policist) je streljal na ravnateljico Vlahu, zato, ker ga je pozvala na red. Zadel jo je parkrat v želodec tako, da je malo časa potem umrla. Kavaz je potem zašel z nabasanim revolverjem iskati pod-ravnateljico, s katero je bil prišel istotako v konflikt, a je ni našel. Učenske so se začele na to streljenje prestrašene zapirati v svoje razrede, držec čvrsto ključavnico vrat, da ne bi mogel vstopiti kavaz. A on je kakor bešen streljal skozi zaprta vrata in pri tem ranil eno učenko. Ostale učenke so začele v velikem strahu skakati skozi okna na dvorišče. Pri tem je bilo več njih ranjenih. Konečno je kavaz ipak našel pod-ravnateljico ter jo ranil.

Med tem so oblasti posredovale in zaprle zbesnelega policista.

Dunaj, 17. — Nadvojvoda Fran Ferdinad in soproga vojvodinja Sofija Hohenberg sta danes zjutraj dospela semkaj.

Dunaj, 17. — Saksonski kralj se je na potu v Trbiž ustavil tukaj; posetil je cesarja in vsč nadvojvod in nadvojvodinjo. Zvečer se je kralj odpeljal v Trbiž.

Slov. ljudsko šolstvo v tržaški okolici 1908-1909. (Dodatek.)

Kako prav smo imeli v prejšnjem članku glede obžalovanja vrednega nazadovanja dveh naših predmetnih šol, oobito pa one v sv. Ivanu, naj kažejo še s'edehi podatki. Iz njih pesnemo, koliko otrok je bilo vpisanih tekom raznih let v prvi razred. Važna so ta števila, ker od številčnosti prvega razreda je odvisen napredek (včas celo obstanek) vse šole. Tudi se skupno število učencev ene šole lahko zniža, a se kljub temu število prvi razred obiskujočih otrok pomnoži, ker iz višjih (a le iz teh!) razredov naših okoliških šol odhajajo otroci v pripravnico in srednje šole. V tem slučaju bi ne mogli govoriti o faktičnem nazadovanju. A da to ni slučaj pri spličnem nazadovanju sv. ivanske slov. šole, kažejo ta števila. V prva slov. razreda te šole se je vpisalo:

Table with 3 columns: year, dečkov, deklc, skupno. Rows for years 1900-1901 to 1908-1909.

Razvidno je iz te razpredelnice, da je bilo v prvi razred sv. ivanske šole v začetku tega stoletja vpisano častno število otrok; to število je pa padalo ter doseglo l. 1903.—04.

minimum, na kar je zopet rastle ter v l. 1906.—07. (leto državnoborskih volitev na podlagi splošne volilne pravice), doseglo maksimum v tem desetletju. Na to je zopet padalo rapidno, in letos 1909.—1910., kakor čujemo iz zanesljivega vira, iznaša število v prva slov. razreda vpisanih otrok jedva okolo 80! To daja misliti.

Števila v oblepih so števila v prvi ital. razred vpisanih učencev. Bila je torej ital. šola pri sv. Ivanu res usodepolna za razne omahljivce!

Naj slede še številke iz obeh drugih predmetnih šol, ki kažejo, koliko učencev se je v istih dobih vpisalo v slovenske in italijanske prve razrede:

Table with 4 columns: Rojan, Škedenj, slov. I, ital. I, slov. I, ital. I. Rows for years 1900-1901 to 1908-1909.

Vidimo iz tega, da pojema število v I. slov. razred vpisanih tudi v Rojanu, kakor smo že omenili, da si manje rapidno, nego v sv. Ivanu; edino v Škedenju nas številke veselo. Pomisli pa je še dvoje. V sv. Ivanu je vodstvo ital. in slov. šole deljeno, kakor so tudi deljeni prostori obeh dveh šol. Škedenjaka in rojanska slov. in ital. oddelka sta pa pod enim vodstvom in v istem poslopju. Vihutega je v Škedenju še šulferanjska nemška šola; nevarnost torej tudi na to stran, nevarnost, ki v Rojanu in sv. Ivanu ne eksistuje. Posvetiti bo treba torej več pažnje Rojanu in sv. Ivanu, da vsaj nazadovati ne bomo, če še ne bomo napredovali.

Zavedni starši pa, ki ste slučajno prečitali naša dva članka, ne zamujajte časa in širite tudi vi med svoje manje zavedne sosede damnadan edino pravo načelo: Prvi pouk naj sprejema otrok v svojem materinem jeziku, vse drugo pride že samo po sebi, — tudi oni drobci nemških in italijanski besed. Ne glejmo na to, kar je po mnenju nekaterih „fino“, ampak glejmo na to, da vzgojimo naš naraščati sebi in ne drugim. Kruh se je tudi — s slovenskim jezikom.

Amerikanska politika.

Amerika poseza v evropsko politiko.

(.) — Nova velešila stopa z vso močjo na površje. To so Združene države severno-amerikanske. Praj so igrale v koncertu svetovne politike samo evropske države, kakor Anglija, Francija, Nemčija, Avstro-Ogrska, Italija in Rusija; zdaj pa je stopila v to družbo amerikanska močna republika in vse kaže, da hoče igrati v tem koncertu celo tako odličen instrument, kakor je prva vijolina, ali vsaj čelo.

Republika je posegla prvič v evropsko politiko s svojo kubansko politiko. Velik triumf je žela pod svojim prejšnjim prezidentom, ki je igral vlogo posredovalca med Japonsko in Rusijo. Posebno pa je združila leta začel koketirati s to prekmorsko državo — nemški cesar. Aranziral je izmenjavo amerikanskih in nemških vsučilišnih profesorjev; daroval je Njujorku velik bronast spomenik in sploh si je prizadeval na vse načine, da se je v amerikanski javnosti mnogo govorilo o Nemcih.

Ost je bila obrnjena proti Angliji, ka so Angleži kaj hitro čutili.

Anglija in Združene države.

Amerikanci so si priborili svojo neodvisnost v boju z Angleži. Kar imajo Združene države največje in najslavnejše zgodovine, pomenja samo vojskovanje proti narodu, ki je govoril sicer isti jezik, ki pa ni bil istega plemena. Pozabiti namreč ne smemo, da hrbenico današnjemu amerikanskemu narodu tvorijo škotaki in posebno irski izselniki, ki so se umaknili iz prvotne domovine pred angleškim preganjanjem — z druge strani pa kakih sedem milijonov Nemcev, ki se je izselilo v prvih dveh tretjinah minulega stoletja v Združene države.

Tako se vcepilja otroku že v najnežnejih letih antagonija do vsega britskega in tako Amerikanci v resnici še nikolu niso bili dobri prijatelji svoji pradomovini. Angleži se izprva niso menili za take občutke; toda, čim dalje bolj trda gre njihovi supremaciji v trgovini (v industriji so jo deloma že izgubili) in na morju, tembolj iščejo po zaveznikih. Angleži so realni ljudje, mešetarji skozi in skozi; in zato ne iščejo iluzij med svetom in sani. Prijateljstvo in podobni občutki so jim dragoceni šele tedaj, kadar jim donšajo obitno korist.

Mother Island, Materinski otok, kakr se imenujejo radi Angleži, ča govore o svojem posestrinskem narodu, se je kajpada najprej ozrl v Ameriko. Nekateri politiki so ozovali že cele teorije, kako bo dominiral z druženi anglo-amerikanski narod nad ostalim svetom! Po tradiciji bi imela Britanska prvo besedo v tej zvezi.

Ali prav v zadnjih tednih so dali Amerikanci Angležem hudo a zdravo lekciyo v tem oziru. Za slovansko politiko je ta tuš izvrsten, kajti Angležem res ne preostaja drugega, nego da se tesno združijo s Slovani in posebno še z Jugoslavani, če se sploh hočejo resno in uspešno bojevati proti germanskemu naliivu. Amerikanci so jim povedali odkrito, da največ, kar morejo Angleži pričavati od njih v eventualnem konfliktu z Nemčijo, bo samo nevtralnost.

Angleška javnost, ki jo verno reprezentira angleško časopisje, je bila kaj nemilo prizadeta po teh besedah in najuglednejji listi so pisali o tem kakor o koncu sanj. Dalekovidni amerikanski politiki morda sodijo, da je tudi z amerikanskega vidika želeli že sedaj bližjega stika med republiko in Britanskim. Tako je dejal eden angleških publicistov, da Unija vendar ne more stati ob strani miru in prekrižanih rok, pak gledati, kako se merja, ki ga obmejuje obal, ob kateri žive angleščino govoreči narodi, polščda vedno bolj tuje gospodarstvo. Nepobitno dejstvo je namreč, da si vedno več merskega teritorija po eni strani osvaja je Nemčija, po drugi pa Japonska. Moderni čas je produciral namreč novo zelo važno obliko lastnine. Prej so se borili ljudje za zemljo, danes se bore za morje.

Če tudi ni zametati te misli in je skoro očitvidno, da se angleščino govoreči narodi gotovo združijo, kadar bode občutili to pomorsko tekmo vai deli enako, vendar se do danes ta nevarnost na nobeni strani ne dotika praktične politike. Prihodnja leta se ne bodo pečala s tem problemom. Za zdaj stoji samo dejstvo, da nima Anglija iskati onstran morja nobene pomoči, če sadene ob Nemčijo iz kateregakoli poviada.

(Zaključek prihodnjic.)

terasantnih dogodkov. Da vse povem: Najbrže marquis niti njen sorodnik ni in mati nikaka mati. Znano je, da sta imeli v Berlinu, kjer smo se srečali, mati in hči nekoliko znanj z boljšimi krogi.

Kar pa se tiče marquisa, da-si še vedno dvomim, da bi bil marquis, nise imeli pri nas v Moskvi in v Nemčiji nikakega dvoma, da pripada višjim krogom. Neznano pa mi je, kako je s to stvarjo na Francoskem! Pravijo, da ima chateau (grad). Misli sem si, da imam tekem teh dveh tednov še dosti časa, da kaj poizvem; vendar še ne vem gotovo, je-li med generalom in m—lle Blanche padla odločilna beseda. Sicer pa je sedaj vse odvisno od našega imetja, t. j. koliko denarja jim more general pokazati. Ako bi, vzemimo, prišlo poročilo, da babica ni umrla, sem prepričan, da bi m—lle Blanche takoj izginila. Čudim in smejem se sam sebi, kakšen spletakar sem postal. Oh, kako mi je vse to protivno! S kakim veseljem bi zapustil vse skupaj! Da-li pa morem zapustiti Pavlino, da-li morem opustiti vohanstvo okoli nje?! Vohanstvo je sicer podlo, toda kaj me to briga?! (Pride še.)

PODLISTEK. 9

IGRALEC.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.

Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K.

Kaj je m—lle Blanche? Pravijo, da je visokega rodu; ima se seboj svojo mater in kolosalno premoženje. Vedo tudi povedati, da je v sorodu z našim marquisom, seveda v daljnem, nekako v tretjem kolenu. Pripovedujejo tudi, da sta bila Francoz in m—lle Blanche pred mojim odhodom v Pariz v bolj ceremonijelnih, finih in delikatnih odnošajih, sedaj pa se kaže njuno znanje in prijateljstvo nekako manj fino in sorodstvo bližje. Morda se jima zdi naš položaj tako žalosten, da niti ne smatrate potrebnim, da bi se pred nami preveč ženirala in se prikrivala. Še pred tremi dnevi sem videl, kako je mister Astlej ogledoval m—lle Blanche in njeno

odbora, ki se mora izvršiti na podlagi novih pravil. Skupni obed bo v restavraciji gosp. Lukše, kjer se mora prigravit vsak vsaj do četrtke. Tov. iz Trsta opozarjamo, da imajo lupo zvezo z vlakom, ki odhaja od tukaj ob 9.50 uri dop.

Javna ljudska predavanja. — Prihodnje ljudsko predavanje bo prihodnji torek dne 23. t. m. ob 7. uri in pol zvečer v Sokolovi dvorani. Predaval bo gosp. Fardo Plenič o predmetu: „Kulturni razvoj Slovencev“. Predavanje bo ilustrirano z številnimi skriptičnimi slikami, navlaš v to naročenimi z Dunaja. Prepričani smo, da bo naše občinstvo, zlasti delavstvo v velikem številu prihitelo tudi na to predavanje in stem pokazalo, da zna ceniti pomen in važnost te naše izključno kulturne institucije, ki se bo vzdržala le, ako bo imela dovolj materijalne in moralne podpore od strani tržaškega slovenskega občinstva.

Odsek za ljudska predavanja v Trstu in okolici.

Trgovski tečaj za deklice. Odbor „Trgovsko izobraževalnega društva“ je sklenil, da otvori tak tečaj, ako se le oglasi zadostno število slušateljic. Ker bo tudi ta korak pomemben v razvoju narodne trgovine in pa ker se je že večkrat povpraševalo po tem, apelujemo tem potom na vse ukra- in napredkaželjne gospice, da se nemudoma priglasi; apelujemo na slovenske stariše, da porabijo to priliko vizobrazbo našega ženskega naračaja. Poučevalo se bo o knjigovodstvu, korespondenci in sploh o kontorskih delih. Priglasila vnaprejema in daja informacije gosp. Detela, blagajničar v „Trgovsko-obrtni zadrugi“.

Pomlad v jeseni. G. Ferluga iz Rojana nam je izročil metulja „belina“, ki ga je vjel na vrtu v Rojanu. Tudi to je nov znak izredno mile jeseni.

Tržaška mala kronika.

Ranjena našli na ulici. Sinoči malo pred 11. uro so našli v ulici G. Gozzi — nekoga neznanega 30 do 35-letnega človeka, ležečega v nezavesti na tleh, ki je imel dve veliki rani na glavi. Spravili so ga v bolnišnico, kjer pa ni prišel k zavesti. Njegovo stanje je opasno.

Samomor. 75-letna Ivana Mlak, stanujoča v ul. Molia a vento št. 12. je včeraj popoldne izpila precejšno količino karbolne kisline. Zdravnik z rešilne postaje jo je dal prenesti v bolnišnico, uro potem je pa starica že izdihnila. Starica si je baje končala življenje radi velike bede, v kateri se je nahajala.

Vkraden žakelj kave. Včeraj popoldne, ko so razkladali z voza partijo kavo za tvrdko Moralli & Co., je bil vkraden žakelj kave v vrednosti 100 K. Ozumili so radi tatvine 20-letnega težaka Ludvik M. iz Trsta, stanujočega na Greti, ki so ga tudi zaprli.

Med natakajem in čevljarjem. V gostilni „Alla città di Sebenico“ je pred sinočnjem nastal prepir med 44-letnim natakajem kavarne „Edison“, Antonom Delpiero, in čevljarjem Ivanom Dugulin. Delpiero je vrgel Dugulinu kozarec v glavo in ga lahko rani. Pozneje je bil aretiran.

Smrt ladijskega zdravnika. Dne 4. t. m. je Lloydov parnik „Semiramis“ odplul iz naše luke v Aleksandrijo. Dva dni pozneje je 32-letni ladijski zdravnik, dr. Pavel Urbach iz Prage nenadno umrl v svoji kabini. Parnik je nadaljeval svojo pot in izkrcal truplo v Aleksandriji, kjer so je zaprli v kovinasto krsto in potem zopet ob povratku v Trst vkrcali na „Semiramis“. Sinoči so krsto na željo rodbine odposlali po železnici v Prago.

Loterijske številke, izžrebane dne 17. novembra:

Brno	82	87	88	6	68
Inčnost	13	81	56	70	47

Koledar in vreme. — Danes: Odon op. Jutri: Elizabeta kraljica.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 13,5° Cels. — **Vreme včeraj:** dež.

Vremenska napoved za Prigorje: Oblačno in deževno. Hladni vetrovi. Temperatura mila.

Naše gledališče.

Pred 25. leti, kadar je bil naš narodni razvoj v Trstu komaj ven iz prve dobe narodnega probujanja, v onih dneh najčistejega idealizma in trdopolnega, požrtvovalnega oranja trde ledine, je gospa Karla Ponikvarjeva že kakor mlado, idealno navdahnjeno dekle zapričela svoje vsestransko delovanje na narodno-kulturnem polju, posnemanja vreden vzor narodne dame.

Pred petindvajsetimi leti je tudi g-a Ponikvarjeva začela delovati na onih skromnih deskah prvih poskusov slovenskih predstav v Trstu in jim z idealno ljubeznijo in požrtvovalnostjo ostala zvesta do današnjega razveseljivega razvoja.

Zato bo nedeljaka predstava, častni večer jubileantije, ob enem tudi slavnost gledališča samega.

Vprizori se češki igrokaz F. Šuberta „Žetev“, v katerem nastopi tudi g-a Ponikvarjeva. Slovenska igra je bila za ta slavnostni večer najbolj primerna in gledali bomo tudi na našem odru dramatično delo slavnega Čeha, ki ga že poznamo iz „Drame štirih revnih sten“.

O igri sami spregovorimo prihodnjič kaj več.

Tržaška gledališča.

TEATRO VERDI. Ob precejšnji vdeležbi se je včeraj vršila predstava Rovettove drame „Pappà Eccellenza“ V isti ulozi smo slavnega Garaveglia že videli v Trstu in tudi včeraj se je občinstvo divilo njegovi pretresujoči, realistični igri. Škoda, da je bil globoki vtis drame pokvarjen po „farsi“, ki je potem sledila. Gotova neumestna in preživela navada!

Danes Sudermannov igrokaz „Pogin Sodome“.

Društvene vesti.

Telovadno društvo Sokol v Trstu. Danes ob 9 uri zvečer v restavraciji Balkan seja veselicega odseka.

Ker je dnevni red zelo važen, se opazarja vse člane odseka, da se te seje zagotovo udeležijo. — Na zdar!

Trgovsko izobraževalno društvo uljudno javlja, da se plesne vaje ne bodo vršile (kakor je bilo pomotoma objavljeno) ob torkih in četrtkih. In to radi večerne trgovske šole in nameranih predavanj. Določilo pa se je, da se otvori poseben pouk samo za začetnike plesa, ki se bo vršil ob nedeljah od 4 in pol do 6 popol. Vabljeni so torej prijazno vsi oni, ki si žele priučiti plesu, da se zglasijo ob omenjenih urah pri veselicega odseku.

Tombolski odsek Ciril-Methodovega plesa ima danes ob 8 in pol uri sejo. Ker se do sedaj o gotovih stvarih ni moglo natančno razpravljati, prosim vse gg. ki so v odseku, naj se te seje gotovo udeležijo.

Načelnik.

Trgovsko izobraževalno društvo priredi 8. decembra t. l. (praznik Spoč. Marije Dev.) običajni „Miklavžev večer“! — Skupna seja „Odbora“ in „Ver. odseka“ se vrši danes zvečer ob 9 uri v društvenih prostorih.

V nedeljo dne 21. novembra priredi pevsko društvo „Ilirija“ iz Trsta v dvorani „Narodnega doma“ v Ricmanjih koncert z bogatim in mnogovrstnim vopredom a zraven tega tudi šaljivo tombolo in plesom. Cenj. občinstvo se torej vabi na nedeljski izlet v prijazno Ricmanje, da z obilno udeležbo pokazemo vrlim Ricmanjem svoje simpatije za dolgoletno borbo, ki so jo vodili za pravo našega jezika.

Odhod iz Trsta ob 2 uri 15 m. z zabavnim vlakom; ob 3 uri vnaprej vseh gostov na kolodvoru v Borštu.

Nar. delav. organizacija

Turki zopet v Trstu? Ah ne, Turki ne pridejo tako hitro v Trst, ampak vse to živahno vrvenje je valed zanimanja za veselico, katero priredi Veselič. odsek N. D. O. dne 21. t. m. ob 3 in pol uri pop. v dvorani „Konsum. društva“ v Rojanu za dan ustan. obč. zbora rojanske krajev. skupice N. D. O. Velike priprave, ki se vrše že nekaj dni sem ne bodo za vsprejem Turkov, ampak za naše zavedno delavstvo in njihov bolniški fond. Bogat program se svoječasnno objavi.

Vesti iz Goriške.

iz Krepeli-Dutovelj. Tukajšnje „Gospodarsko društvo“ bo imelo svoj občni zbor dne 8. decembra ob 4 in pol uri popoldne v posloju „Vinarskega društva“ v Krepeljah v svrhu izvolitve društvenega tajnika. Dne 9. t. m. je društveni odbor v smislu § 23. društvenih pravil imenoval več zastopnikov, ki bodo zastopali ude v svojem okrožju in vsprejemali naročila, in sicer za občine: Tomaj, Veliki repen, Pliskovico, Skopo, Koprivo in Avber. Ko se delokrog društva razširi tudi na druge občine, bodo tudi za te imenovani zastopniki. Ti imajo v odborovih sejah po- svetovalec glas. Občina Dutovlje pa bo zastopal sam društveni predsednik, g. Fran Tavčar.

Ko je bilo društvo ustanovljeno in to razglašeno po časopisih, je došlo iz raznih

Izurjen pomočnik

špecijske ali mešane stroke čez 24 let star, kateri ima tudi sposobnost za potovalca — se sprejme z ugodno plačo z novim letom. Piemene ponudbe pod naslovom: „ZANESLJIVOST“ poslati na inser. odd. EDINOSTI.

Umetni zobje

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Odlikovana pekarna in slaščičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi blaketi posebno za čaj; ima razne fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokante itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najnižje moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZ-PLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

Vinko Škerk.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerne.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadinle dvorane v najuovnejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Cene stalne in zmerne.

Predno odpotujete. obiščite prodaj. **All' Alpinista**

TRST, ulica San Sebastiano št. 7

Specijaliteta: usnjati predmeti

kakor naprimer: KOVČEGI, TORBICE itd. poznane tovarne Franz Zeller na Dunaju

Predmeti pripravni za darila. NEPREMOČLJIVI ANGLEŠKI PLAŠČI.

tvrdke Boughtof P. Frankenstein & Sons. Pozor na naslov: Trst, ulica San Sebastiano št. 7. Lastnik: D. ARNSTEIN.

Jabolka

razpošilja v vsaki množini 100 kilo po Kron 16.— do 22.— iz kolodvora Litija in po povzetju

IVAN RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji

ANTON SKERL
mehanič, zapriseženi izvedeno
TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in seloga električnih svodkov, luči in prodaja gramofonov, sonofonov, in fonografov. Zaloga priprav za točit piva lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motoko in

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON št. 1734.

Cement - Portland

„SALONA“

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 važon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

:: Pisarna :: Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

Velika skladišča manufakturnega blaga in konfekcij za gospode, gospe in otroke.

Plačilo na obroke.

M. B. Katz

TRST - ulica Sanità 16, II. nadstr.
Podružnica v Gorici, ulica Alvarez 3, I. n.

Ernest Pegan, Trst

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in pre-kajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salami. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.

Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vedno sveže DREHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz vipavske vinarske zadrage. — ŠAMPANJEC. — DE-SERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

krajev Krasa mnogo čestitek. Naš okrajni glavni in namestništveni svetnik Rebek nam je čestital celo iz tujine ter dokazal s tem svojo naklonjenost do kmetijstva. Slično pisano je poslal bivši potovalni učitelj za kmetijstvo v Sežani, g. Rado Lah — sedanji namestnik kulturnega nadzornika na namestništvu v Trstu. Hvala mu obenem na mnogih lepih naukih, ki jih je ostavil pri nas za časa svojega službovanja v Sežani.

Prihodnji teden dospeta društvu zopet dva vozova Tomasove žindre. Zadnji čas je dobilo društvo nekaj naročil tudi iz sežanske občine. Društvo se nadeja, da dovede prihodnje leto na Kras veliko množino umetnih gnojil naenkrat, ker zanimanje se vedno bolj množi.

S Krasa. Kakor je „Edinost“ že poročala, je imelo učiteljsko sežanskega okraja svojo uradno konferenco v prijazni vasi Skopo. Iz tozadevnega poročila je razvidno, kako lepo je vabila ta konferenca.

Naj spregovorimo besedico tudi o tem, kar nam je ugajalo izven konferenca.

Obed nam je bil prirejen v gostilni g. Živca, ki je razobrazil trobojnico v znak, da je ta dan zbrano v Skopem učiteljsko teptanega slovenskega ljudstva. Hvala g. Živcu na tej pozornosti in dokaza simpatije do učiteljskega!

Istotako se zahvaljujemo g. Živcu na zares izborni in ukusni prireditvi obeda ob zelo skromnih cenah, s čemer je utrdil dober glas svoje gostilne.

V zaključek pa najvažneje. V veliko zadoščenje nam je bilo, da je prihitel iz Sežane na naš skupni obed g. voditelj okrajnega glavarstva v Sežani in predsednik okr. šolskega sveta, namestništveni svetovalec g. Rebek. V časih, ko se tako navajuje na učiteljski stan in se mu skuša izpodkopati vsako zupanje med ljudstvom, je za učiteljsko zares tolažiljiv pojav, ako odlične in kompetentne uradne osebe kažejo, kako visoko cenijo učiteljsko in nalogo, ki jo to vrši med narodom. Učiteljsko izreka gosp. svetniku najtoplejo zahvalo.

Razpisana je služba poštnega ekspedijenta v Kostanjevici pol. okr. Sežana.

x Iz Medane. V kratkem bo praznoval naš nadučitelj g. Anton Zorzut 33. službene leto. To dejstvo ne bo sicer zanimalo širše javnosti, a v tem slučaju je to nekaj izrednega, ker je služboval g. Zorzut vseh 33 let nepretrgoma v naši občini. In to ni kaj vsakdanjega! Da kak učitelj ostaja toliko let nepretrgoma na enem in istem kraju, morajo biti v to dani potrebni predpogoji. ali z drugimi besedami: mora biti učitelj take naravi, ki se prilega ljudstvu, ki pozna njega želje in potrebe. In to moremo reči v polni meri o g. A. Zorzutu.

V nadi, da bo g. nadučitelj še nadalje poučeval našo šolsko mladino z ono vneto kakor dozdaj, mu kličemo: Živio!

x V Korminu se razširi železniška postaja, za kar je bil pač skrajni čas, glede na to, da je Kormin toriče za izvoz sadja in poljščin vseh zapadnih Brd, in je dosedanje postajno poslopje le deloma zadoščalo tej potrebi.

x Na slovenski deželni kmetijski šoli v Gorici se je vpisalo letos 40 gojencev.

x Društvo goriških gospa je slavilo te dni 40-letnico svojega obstanka. V tem društvu je zastopana pred vsem aristokracija in ima namen podpirati ubožce. Ustanoviteljica društva je bila grafica Selma Coronini in prva predsednica baronica Tacco.

To društvo je dozdaj razdelilo med ubožce blaga v vrednosti 35.530'08 K.

Kakor druga leta, tako tudi letos, napravi društvo dne 19. decembra veliko loterijo v prid ubožcem.

x Redka nezgoda. V Verai sta trčila dva biciklista eden ob drugega s tako silo, da je eden njih ostal na mestu mrtev.

Vesti iz Istre.

Iz Ricmanj nam pišejo: Koncert, ki ga priredi prihodnjo nedeljo, dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne v našem „Narodnem domu“ pevsko društvo „Ilirija“ iz Trsta, sporazumno z našo podružnico N. D. O., obeta biti, sodeč po pripravah in zanimanju, nekaj izvanrednega. Že minolo nedeljo nas je oddelek pevcev in pevk društva „Ilirija“ obiskal in zabaval z mlo slovensko pesmijo. S tem večim veseljem pa pričakujemo to bratako društvo v nedeljo, ko pride korporativno, da priredi koncert. Bratako društvu smo iz srca hvaležni, ker goji do nas Ricmanjcev tako bratsko ljubezen. Obširen raspored, ki smo ga danes prejeli, nam jamči obilo zabave in vžitka. Tem potom ljudno vabimo zato slav. slovensko občinstvo, ter tovariše centrale in podružnic N. D. O., da nas ob tej priliki blagovolijo posetiti v obilnem številu. Ob 2'40 pop. sprejmemo bratako društvo in druge goste z godbo na postaji v Borštu, odkoder odkorakamo skupno v naš „Nar. dom“.

Vesti iz Koroške.

Proganjanje slovensčine na Koroškem. V zadnjem času je koroški deželni šolski svet imenoval nekaj novih moči, in obenem izvršil več premeščanj. Pri tem se je postopalo tako, da so bili imenovane oziroma premeščene slovenske učne moči v nemške kraje, a nemške v slovenske. Poslanec Grafenauer je zato naslovil na naučnega ministra grofa Stürgkha pismo, v katerem ga vprašuje, je-li

to ona toli hvalisana dobrohotnost nsptram Slovincem?! Poslanec Grafenauer opozarja ministrs, da tako postopanje oblastnij s Slovinci gotovo ne pripomore k odstranitvi d fereve, ki vladajo na Dunaju med vlado in parlamentom.

Razne vesti.

Kraljica Viljelmina na evropskih dvorih. — Iz Haaga javljajo, da je kraljica Viljelmina sklenila posejiti več evropskih dvorov. Potovanje bo trajalo več tednov in se bo vršilo na spomlad. Več časa se bo mudila kraljica na Angliškem. Kraljico bo spremljal njen mož, princ Herrik. Iz Angliške se kraljica poda v Pariz. Program potovanja pa ni še natančno določen.

Zadnje brzojavne vesti. SRBIJA.

BELIGRAD, 17. — Skupščina je v drugem čitanju sprejela zakonski načrt o državnem vžnitinskem davku, ki predvideva prihodka 1 mil. Na današnji seji je vlada predložila predlog o precanovi vojske.

BELIGRAD, 17. — Uradni list je objavil minimalno carinsko tarifo k splošni carinski tarifi od 14. aprila 1904. Minimalna tarifa stoji danes v moči.

Mali oglasi.

Gostilna v središču Trsta, z vrhom in dvorano za ples ali za društvene zabave, se proda takoj. Naslov pove „Edinost“. 2045

Prodajo se okna, stopnice, prašniki, cement na opeka, balkon v dobrem stanu, hišice za vratarje itd. Ulica Tesa 31. 2043

Pozor! M. LEVI Pozor! Trst - Via delle Beccherie 22, vrata št. 13 Kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in živalne stroje. Pisati dopisnico. Pride sam na dom.

Josip Stofa mizarski mojster, Trst, ulica Bevedere št. 6, izvršni vsakovrstna mizarska dela.

Giovanni di Giov. Kanobel

■ Pošljatve, komisije in zastopstva. ■ Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošljatve po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevajanje pohištva v mestu na vse kraje.

TRST, ulica Anastasio št. 10, TRST Telefon št. 2387.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in drug se je preselilo na **Corso 9 (Piazza Goldoni)**

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnico mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetic perle, porcelana. — Velika zaloga **voščenih sveč** Prodeja na debelo in drobno.

Prodajalnica oblek

ulica Giosuè Carducci 32 **J. Farchi,** ulica Giosuè Carducci 32 s zalogo elegantnih oblek zadnje novosti in elegantnega kroja. - CENE ZMERNE. Izvršujejo se obleke po meri v lastni krojačnici. ulica Giosuè Carducci št. 32, Trst

Sprejme se takoj manufakturist

vešč tudi pisarniških poslov. — Italijanščine zmožni imajo prednost. — Ponudbe trdki:

„Franc Souvan sin“ v Ljubljani.

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squerc nuovo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slav. občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Zgubila se je lovaka psica (Bela Perla) rdečkaste barve, z dolgo dlako. Kdor ve za njo ali jo pripelje, dobi dobro nagrado. Hotel Volpich. 2039

Mala meblirana sobica se odda v najem v ulici Gaspare Gozzi 3, II. nadat., vrata 5, od 6. do 7. ure zvečer. 2039

Poreška klet na Opčinah 176 Prodaja novega vina. Teran: v lokalu po 48 stot., v steklenicah po 40; Belo (sladko) po 56.— V sodčkih po 24 in 26. Tropinovec po K 1'20. (1928)

Vzdramite se! „Slava kliče Slovence na delo.“ — Krasno izdelane razglednice. Založil in razpošilja Rudolf Može. Trst, via Scalinata št. 1. 2017

Vinarska in gospodar. zadruga v Dornbergu pri Gorici — ima na prodaj mnogo tisoč hektolitrov najzbojnejšega vina — med tem tudi sladkega á la „prosekar“. — Na zahtevo se služi z uzorci. 1974

Restavracija „LAUDON“ Trst, ulica Stadion št. 10

Vsako nedeljo in praznik, četrtek in soboto **koncert.** Začetek ob 7. in pol uri zveč.

Izvrstna kuhinja in klet.

Slovinci Trsta in izven Trsta!

Otvoril sem prvo dalmatinsko **žganjarno in zalogo** v Trstu, ulica Ghega št. 10 s slev. napisom, ki vsacega Slovana razveseli. Točim najineji dalmatinski tropinovec po Kron 1'20. (Za trgovce cene primerno znižane). Točim tudi druge likerje. — Priporočam se slavnemu občinstvu za obilen obisk v nadi, da velja beseda Svoji k svojim! Lastnik Gajo Bonefačić.

Nad 40-leten vspeh Nad 40-leten vspeh.

PASTIGLIE PRENDINI od ogolunjene sladke škorje. Izna ditelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu. Zdravniško priporočeno proti gribolu, kašlju, hripavosti, kataru. Podeljuje pevcom in govornikom čist glas. Zaloga v lekarni P. PRENDINI in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi. Zahtovajte vedno „Pastiglie Prendini“. Paziti je na ponarejanja!

LASTNA HIŠA Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem

JOSIP SKERLJ Ljubljana, Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor) se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila, katera izvrši točno in solidno: **po najnižjih cenah.**

Interesantna !! NOVOST !! Nenavadno presenečenje. Avtomatično vžigalo „REGENT“. Žepno kreslo in istočasno žepna svetilka. Jako elegantno in praktično. Navadno uporabljanje s 1 roko. **Z enim pritiskom oženj in luč.** Cena z opisom vred: 1 komad K 3'30; 3 komadi K 7'75; 6 komadov K 15.—; 12 komadov K 27.—. Poštne pristojbine, ako se pošlje denar usprej ali pa po poročilu. **ALOIS SCHAUMANN** DUNAJ, V. Leitgebasse št. 7/III. PO POVZETJU STANE 30 STOTINK VEČ.

POZOR! Vsled nakupa velike partije: kuhinjsk. predmetov vseh kvalitiet iz emailirane kovine, se prodajo isti po K 1'20 kilogram. Naprej go spodinje. Porabite to priliko! **Ulica Silvio Pellico 10.**

Pozor! Pozor! Ostanke moškega in žensk. blaga nagromadene tekem sezone, prodam, dokler bodo v salgi po jako znižanih cenah. Ne zamudite ugodne prilike, ter zahtevajte potom dopisnice brezplačno pošljatve usoreev. **Franz Schmidt, Jägerndorf 103** Avstrijska šlezija.

Bogomil Pino bivši urar v Sežani ima svojo **ново prodajalnico** ur v TRSTU ul. Vinc. Bellai 13 nasproti cerkve svet. Antona novega Vskovrstne verižice po pravih tov. cenah